

Juridiska avdelningen

5.2.2002

Till arbetspensionsanstalterna

FÖRSLAG OM INFÖRANDE AV ETTÅRSREGELN I LAG

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och av vissa lagar som har samband med den (RP 251/2001 rd)

1 PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Det föreslås att den s.k. ettårsregel som har tillämpats inom arbetspensionssystemet skall införas i lag. Det föreslås att APL ändras så att ett APL-anställningsförhållande anses fortgå utan avbrott, om arbetet och lönebetalningen är avbrutna utan uppehåll högst ett år medan det arbetsrättsliga anställningsförhållandet fortgår.

Om arbetet och lönebetalningen är avbrutna utan uppehåll längre än ett år, anses APL-anställningsförhållandet ha upphört den dag för vilken arbetstagen senast har betalats poster som hör till den pensionsgrundande lönen.

Avsikten med förslaget är att en oavlönad period som pågår högst ett år under det fortgående arbetsrättsliga anställningsförhållandet inte skall avbryta intjänandet av pension. Det föreslås att motsvarande ändringar tas in i SjPL. Lagändringarna avses träda i kraft 1.3.2002.

2 TILLÄMPNINGEN AV ETTÅRSREGELN I ARBETSPENSIONSSYSTEMET

Allt sedan 1970-talet har den s.k. ettårsregeln tillämpats inom arbetspensionssystemet med information om att APL-pension tjänas in också för oavlönad tid, om denna tid pågår mindre än ett år under anställningstiden.

Försäkringsdomstolen har emellertid i sitt avgörande vid plenum (2.11.2001, 2007/2000) ansett att ett anställningsförhållande inte kan omfattas av APL under oavlönad ledighet, som fortgår längre än en månad. APL-anställningsförhållandet skall avslutas den sista dagen med lön. Försäkringsdomstolen ansåg att tillämpningspraxis vad gäller den allmänna ettårsregeln inte grundar sig på lag och konstaterade att tillämpningen inte heller har etablerats i försäkringsdomstolens avgörandep Praxis.

Med hänsyn till den försäkrades rättsskydd är det inte motiverat att ändra arbetspensionssystemets tillämpningspraxis för tiden mellan försäkringsdomstolens beslut och lagändringens ikraftträdelse. En sådan strävan framgår av motiveringarna till regeringens proposition, där det anses viktigt att lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt, så att den tidigare vedertagna praxisen kan fortgå utan avbrott.

Juridiska avdelningen

5.2.2002

Oavlönad period som börjat före ikraftträdelsen

Om den oavlönade tiden pågår högst ett år, avbryts APL-anställningsförhållandet inte, utan ettårsregeln tillämpas som tidigare.

Om tillämpningen av ettårsregeln leder till att den pensionsgrundande lönen minskar och till ett ofördelaktigt resultat för arbetstagaren, avbryts APL-anställningsförhållandet på den försäkrades begäran. Detta gäller också sådana fall, där beslut om pension redan har hunnit avges.

Försäkringsdomstolens avgörande innebär emellertid att pensionsnämnden och försäkringsdomstolen kommer att avbryta APL-anställningsförhållandet den dag den oavlönade perioden börjar, om det framställs ett sådant yrkande i besvären. Därför är det skäl att rätta beslutet redan på pensionsanstalten, för att besvärsorganen inte skall belastas med dylika besvär i onödan.

Pensionsanstalten kan redan i samband med pensionsbeslutet avbryta APL-anställningsförhållandet, om den märker att den oavlönade perioden leder till att den pensionsgrundande lönen uppenbart förvrängs.

Den oavlönade perioden börjar efter ikraftträdelsen

När en oavlönad period, som har börjat efter 28.2.2002, pågår högst ett år, fortgår APL-anställningsförhållandet utan avbrott, oavsett den oavlönade tidens inverkan på den pensionsgrundande lönen. Om den oavlönade perioden pågår över ett år, avslutas APL-anställningsförhållandet den dag för vilken arbetstagaren senast har betalats poster som hör till den pensionsgrundande lönen.

3

REGERINGENS PROPOSITION

Regeringens proposition följer som bilaga till detta cirkulär. Regeringspropositionerna kan beställas både på finska och svenska från Oy Edita Ab, tfn (09) 5660 566. På Internet finns propositionerna på www.eduskunta.fi.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Helena Tapió

Riitta Korpiluoma

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pension för arbetstagare och av vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om pension för arbetstagare ändras så att ett anställningsförhållande anses fortsätta utan avbrott om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande är avbrutna i en följd högst ett år. Om avbrottet fortsätter längre än ett år, anses anställningsförhållandet ha upphört den dag för vilken arbetstagaren senast inom ett år från avbrottets början har betalats poster som

hör till pensionslönen.

Avsikten med propositionen är att en högst ett år lång oavlönad frånvaro från arbetet, t.ex. på grund av moderskaps- eller föräldraledighet, inte skall avbryta intjänandet av pensionsskydd.

Motsvarande ändringar föreslås även i lagen om sjömanspensioner.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 mars 2002.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Enligt den princip som iakttagits inom arbetsrätten inleds ett anställningsförhållande när arbetet de facto börjar och upphör normalt när arbetet slutar i och med den skylighet att utföra arbete som grundat sig på arbetsavtalet upphör.

När arbetspensionslagstiftningen tillämpas iakttas vanligen de arbetsrättsliga principerna för att definiera ett anställningsförhållande. För att garantera nivån på arbetstagarens pensionsskydd avviker regleringen gällande anställningsförhållandets upphörande i arbetspensionslagstiftningen dock i vissa fall från den reglering gällande anställningsförhållandets upphörande som iakttas inom arbetsrätten.

I 2 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961; APL) ingår en specialbestämmelse enligt vilken ett anställningsförhållande vid tillämpningen av APL upphör vid utgången av den dag, för vilken på grundval av arbetsförhållandet senast betalades lön innan anställningsförhållandet bröts eller innan invaliditetspension eller individuell förtidspension började. Inte heller den tid under vilken arbetstagaren fullgjort värnplikt i aktiv trupp räknas in i den tid APL-anställningsförhållandet fortgått. Sålunda intjänas inte pension för värnpliktstiden. Bestämmelsen tillämpas även på vapenfri tjänst och civiltjänst oberoende av tjänstgöringstidens längd.

Enligt arbetspensionslagstiftningen är arbetsgivaren skyldig att ordna och bekosta pensionsskydd för sina arbetstagare. Arbetsgivaren har ålagts skyldighet att anmäla när en arbetstagares anställningsförhållande börjar och upphör till den pensionsanstalt som sköter arbetstagarens pensionsskydd.

Av olika orsaker kan det hända att en arbetstagare är borta från arbetet utan lön

medan anställningsförhållandet ändå fortsätter i arbetsrättslig mening. Orsaken till frånvaro utan lön kan vara bl.a. sjukdom, rehabilitering, moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet, permittering, studieleddighet, alterneringsledighet eller annan ledighet utan lön som baserar sig på ett avtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren.

För vissa oavlönade perioder intjänas pension i form av arbetspensionstillägg, om APL-anställningsförhållandet har upphört. I 7 f § APL regleras de situationer som beaktas i form av arbetspensionstillägg.

För att garantera arbetstagarnas pensionsskydd har man vid tillämpningen av arbetspensionslagarna redan på 1970-talet gått in för en praxis enligt vilken ett APL-anställningsförhållande anses fortgå utan avbrott om det infaller en högst ungefär ett år lång oavlönad period under anställningsförhållandet och anställningsförhållandet i arbetsrättslig mening fortsätter under den tiden. Enligt denna så kallade ettårsregel intjänas pension under korta, högst ett år långa oavlönade perioder på samma sätt som om man vore i arbete.

För att ettårsregeln skall tillämpas förutsätts att arbetstagaren har återvänt i arbete efter den oavlönade perioden och att arbetsgivaren inte har anmält att APL-anställningsförhållandet har upphört i början av den oavlönade perioden. Om arbetstagaren inte återvänder till sitt arbete, avslutas APL-anställningsförhållandet alltid den dag för vilken det senast betalades lön på grundval av anställningsförhållandet. På detta sätt gör man också om tiden utan lön fortsätter i en följd längre än ett år. Trots denna ettårsregel, som man gått in för vid tillämpningspraxis, har det ansetts att denna regel inte kan hindra arbetsgivaren från att om han så vill anmäla att ett APL-

anställningsförhållande avslutas när lönebetalningen avbryts. Största delen av arbetsgivarna följer ändå ettårsregeln enligt pensionsanstaltarnas anvisningar.

Ettårsregeln började tillämpas eftersom man ville undvika att APL-anställningsförhållanden skulle avbrytas på grund av korta oavlönade perioder. Dessutom är tillämpningen av ettårsregeln i vissa fall av betydelse när man skall fastställa om pension även kan intjänas för tiden mellan pensionsfallet och pensionsåldern (återstående tid).

När ettårsregeln tillämpas kan emellertid pensionslönen minska i vissa fall när den oavlönade perioden infaller de år för vilka pensionslönen räknas ut. I dessa situationer är det inte heller alltid möjligt att justera pensionslönen enligt prövning med stöd av 7 d § APL. Om orsaken till att lön inte betalas emellertid är särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldraledighet eller vårdledighet, minskar tiden utan lön inte pensionslönen. Detta har förhindrats genom den specialbestämmelse i 7 c § APL som trädde i kraft den 1 januari 1991 genom lagändring 1068/1990.

Ovan relaterade tillämpning av ettårsregeln gäller i tillämpliga delar även lagen om sjömanspensioner (72/1956; SPL). Försäkringar enligt lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969; LFöPL) och lagen om pension för företagare (468/1969; FöPL) kan förbli i kraft under t.ex. moderskaps- och föräldraledighet.

I lagen om statens pensioner (280/1966; StPL) och den kommunala pensionsanstaltens pensionsstadga intogs en bestämmelse om oavlönad tid på ett år från och med ingången av 1996 på grund av alteringsledigheten. Före detta hade StPL inte haft någon bestämmelse om oavlönade perioder, däremot var den oavlönade period under vilken pension intjänades enligt pensionsstadgan sex månader före ändringen. Enligt 6 § 1 mom. 3 punkten StPL räknas med vissa undantag till pensionstiden inte tid under vilken arbete eller tjänstgöring under fortgående anställning varit avbruten utan lön i en följd längre än ett år. En bestämmelse med motsvarande innehåll ingår i 4 § 2 mom. 4 punkten i pensionsstadgan.

1.1. Bedömning av nuläget

Enligt ovan relaterade ettårsregel intjänas pension i anställningsförhållanden som omfattas av APL och SPL normalt under korta perioder utan lön som fortgår högst ungefär ett år. Eftersom ettårsregeln inte är lagbestämd har såväl besvärinstanserna (pensionsnämnden och försäkringsdomstolen) som pensionsanstalterna haft olika praxis beträffande hur ovillkorligt denna regel tillämpas.

Försäkringsdomstolen har i sitt avgörande vid plenum (2.11.2001, 2007/2000) ansett att ett anställningsförhållande inte kan omfattas av APL under ledighet utan lön som fortgår längre än en månad. När ledigheten utan lön har fortsatt längre än en månad skall APL-anställningsförhållandet avslutas den sista dagen med lön. Avgörandet hade träffats efter omröstning.

Försäkringsdomstolen motiverade sitt beslut med att den allmänna ettårsregeln inte kan härledas ur ordalydelsen i 2 § 2 mom. APL eller ur någon annan bestämmelse i APL. Någon tillämpningspraxis vad gäller den allmänna ettårsregeln har inte heller etablerats i försäkringsdomstolens avgörandepraxis.

Enligt försäkringsdomstolens beslut, med beaktande av innehållet i 2 § 2 mom. APL, kan ett anställningsförhållande som omfattas av APL inte fortsätta efter att lönebetalningen upphört ens i det fallet att detta alternativ skulle vara förmånligare för arbetstagaren. Nämnda lagrum innehåller ingen möjlighet att pröva anställningsförhållandets varaktighet enligt om det vore förmånligt eller oförmånligt för arbetstagaren att perioden utan lön ingår i anställningsförhållandet.

I det avtal om utvecklingen av arbetspensionerna inom den privata sektorn som arbetsmarknadens centralorganisationer slöt den 12 november 2001 föreslår organisationerna att regeringen utarbetar en proposition i syfte att revidera pensionstillväxten under oavlönade perioder från och med den 1 januari 2005. För denna

reform föreslås riktlinjer i avtalet, bl.a. att pension skall intjänas för perioder då sjukdagpenning eller föräldrapenning samt hemvårdsstöd betalas, om pension inte annars intjänas för förmånstiden. Avsikten är att dessa frågor skall utredas i samarbete med arbetsmarknadens centralorganisationer.

Till avtalet hänför sig en protokollsanteckning där det konstateras att de avgöranden som träffas inte försämrar eller ändrar gällande praxis visavi pensionslön och pensionstillväxt under perioder utan lön.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

För att stöda möjligheterna att förena arbets- och familjeliv är det inte motiverat att moderskaps- och föräldraledighet eller andra kortvariga oavlönade avbrott i anställningsförhållandet bryter intjänandet av pensionsskydd. Enligt försäkringsdomstolens avgörande vid plenum skall ett APL-anställningsförhållande alltid avbrytas på grund av en oavlönad period som fortgår längre än en månad. Denna ståndpunkt leder till att ett APL-anställningsförhållande alltid borde avbrytas bl.a. för tiden för moderskapsledighet och alterneringsledighet. Likaså borde ett APL-anställningsförhållande avbrytas på grund av oavlönade sjukledighetsperioder som är längre än en månad. Detta skulle leda till att APL-anställningsförhållandena blir osammanhängande. Detta kan inte betraktas som ändamålsenligt med tanke på den försäkrades pensionsskydd. Också anmälningstrafiken inom arbetspensionssystemet försvåras.

Med stöd av vad som anförts ovan föreslås att det skall föreskrivas i lag om den ettårsregel som iakttas vid tillämpningspraxis som gäller arbetspensionssystemet. Enligt förslaget skall ett APL-anställningsförhållande betraktas som oavbrutet om arbetstagaren under ett fortgående arbetsrättsligt anställningsförhållande har en högst ett år lång ledighet utan lön. När arbetet och lönebetalningen är avbrutna längre tid än ett år, skall APL-anställningsförhållandet anses

ha upphört senast en sådan dag som faller inom det ettåriga avbrottet för vilken arbetstagaren har betalats poster som hör till pensionslönen.

Om tiden utan lön blir högst ett år lång, fortsätter APL-anställningsförhållandet utan avbrott. Förfarandet skall vara detsamma i fråga om alla som är försäkrade enligt APL och även arbetsgivarnas anmälningsförfarande gällande avslutandet av APL-anställningsförhållanden blir enhetligt. Avsikten är att även förordningen om pension för arbetstagare (183/1962; APF) skall ändras i detta avseende.

I lagen om sjömanspensioner föreslås ändringar med motsvarande innehåll.

Strävan med de föreslagna ändringarna är att bibehålla den tillämpningspraxis som gäller tider utan lön med samma innehåll som den haft fram till försäkringsdomstolens avgörande vid plenum. Därför vore det ändamålsenligt att lagen träder i kraft så snabbt som möjligt.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen har inga statsfinansiella verkningar. Som helhet betraktat förblir pensionsutgifterna för perioder utan lön ungefär lika stora som för närvarande.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med pensionsskyddscentralen. I samband med beredningen har man hört Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC, Servicearbetsgivarna och AKAVA.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Det är meningen att till riksdagen ska separat avlåtas regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om utlämnande, erhållande och hemlighållande av uppgifter inom den privata sektorn, den

statliga och den kommunala sektorns pensionssystem samt ändring av vissa andra bestämmelser. I nämnda proposition och i denna proposition föreslås att 19 § 1 mom. LFöPL och 17 § 1 mom. FöPL ändras. Ifall de ändringar i 19 § 1 mom. LFöPL och 17 §

1 mom. FöPL som föreslås i den propositionen godkänns före de ändringar gällande samma lagrum som föreslås i denna proposition, bör de beaktas när denna proposition behandlas i riksdagen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om pension för arbetstagare

1 d §. Till paragrafen överförs gällande 2 § 7 mom. med oförändrat innehåll för att 2 § skall bli klarare. För tydlighetens skull indelas paragrafen i underpunkter.

2 §. Det gällande 1 mom. blir paragrafens 1 mom. med ändrad ordalydelse.

Det föreslås att till 2 mom. fogas en bestämmelse enligt vilken ett anställningsförhållande vid tillämpning av APL anses ha fortgått utan avbrott om arbetet och lönebetalningen är avbrutna i en följd högst ett år under fortgående anställningsförhållande. Om arbetstagaren ändå inte återvänder till arbetet efter perioden utan lön, upphör APL-anställningsförhållandet den dag för vilken arbetstagaren senast betalades lön på grundval av anställningsförhållandet.

Till momentet fogas också en bestämmelse om att ett APL-anställningsförhållande anses ha upphört om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande har varit avbrutna i en följd längre än ett år. APL-anställningsförhållandet upphör då den dag för vilken arbetstagaren senast har betalats poster som hör till pensionslönen inom nämnda ett år från det att arbetet och lönebetalningen avbröts.

Mellan perioderna utan lön kan det hända att arbetstagaren arbetar korta perioder, t.ex. en som är föräldradighet återvänder för en kort tid i arbete och blir därefter vårdledig eller en permitterad arbetstagare är sysselsatt en kort tid mellan permitteringarna. När ettårsregeln tillämpas avbryter en period i arbete

beräkningen av tiden på ett år, och efter perioden i arbete börjar den tid på ett år löpa på nytt under vilken anställningsförhållandet kan anses fortgå utan avbrott.

För att göra 2 § 2 mom. APL tydligare föreslås att det indelas i 2, 3 och 4 mom. Då blir nuvarande 3—6 mom. 5—8 mom. Hänvisningarna till 2, 3 och 4 mom. ändras och ordalydelsen ses över, men innehållet ändras inte. För att göra paragrafen tydligare blir nuvarande 7 mom. ny 1 d §.

10 a §. Det föreslås att hänvisningen i 3 mom. till 2 § 3 eller 4 mom. APL ändras till en hänvisning till 5 eller 6 mom.

1.2. Lag om pension för lantbruksföretagare

1 §. Hänvisningen i 2 mom. 6 punkten ändras till en hänvisning till 1 d § APL. Ändringen är teknisk, eftersom 2 § 7 mom. APL har blivit ny 1 d §.

19 §. Eftersom nuvarande 2 § 2 mom. APL delas upp i flera moment, måste hänvisningen i 19 § 1 mom. LFöPL ändras i detta avseende. Hänvisningsbestämmelsen i 19 § 1 mom. LFöPL ändras temporärt till utgången av 2003, varefter hänvisningsbestämmelsen ses över på grund av de lagändringar som föranleds av att principen om sista pensionsanstalt genomförs.

1.3. Lag om pension för företagare

17 §. Även bestämmelsen med hänvisningar i 17 § 1 mom. FöPL måste ändras eftersom 2 § 2 mom. APL delas in i flera moment. Även hänvisningsbestämmelsen i 17 § 1 mom. FöPL ändras temporärt till utgången av 2003,

varefter hänvisningsbestämmelsen ses över på grund av de lagändringar som föranleds av att principen om sista pensionsanstalt genomförs.

I lagens ikraftträdelsebestämmelse upphävs den lag (34/2002) som tidigare getts om temporär ändring av 17 § FöPL och dess hänvisning till 17 c§ APL tas in i den lag som nu föreslås om temporär ändring av 17 § FöPL.

1.4. Lag om sjömanspensioner

11 §. Enligt förslaget fogas till 1 mom. en bestämmelse enligt vilken ett SPL-anställningsförhållande anses har fortgått utan avbrott om arbetet och lönebetalningen är avbrutna i en följd högst ett år under fortgående anställningsförhållande. Om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande är avbrutna i en följd längre än ett år, anses SPL-anställningsförhållandet ha avslutats. SPL-anställningsförhållandet upphör då den dag för vilken arbetstagaren senast har betalats poster som hör till pensionslönen inom ett år efter att arbetet och lönebetalningen avbröts.

När anställningsförhållandet avslutas iaktas i fråga om SPL samma principer som ovan har konstaterats i fråga om tillämpningen av APL.

För att göra 11 § 1 mom. SPL tydligare föreslås dessutom att det delas in i 1—2 mom. varvid nuvarande 2—7 mom. blir 3—8 mom. Hänvisningarna i 8 mom. till 5 och 6 mom. ändras till hänvisningar till 6 och 7 mom., men innehållet i dem ändras inte.

2. Ikraftträdande

För att tidigare etablerad praxis skall kunna fortsätta utan avbrott är det viktigt att de föreslagna lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt. Av denna anledning föreslås att lagarna skall träda i kraft den 1 mars 2002. Lagarna tillämpas på anställningsförhållanden där frånvaron från arbetet och avbrottet i lönebetalningen har börjat efter att lagarna trätt i kraft.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 2 § och 10 a § 3 mom.,
dessa sådana de lyder, 2 § i lag 707/1965, 607/1984, 559/1993, 1482/1995 och 1057/1997 och
10 a § 3 mom. i nämnda lag 559/1993, samt
fogas till lagen en ny 1 d §, som följer:

1 d §

I anställningsförhållande anses även anses stå
ett aktiebolags anställd i ledande ställning
och en person i ledande ställning i en annan
sammanslutning, dock inte,

1) om han eller hon är en sådan anställd i
ledande ställning i ett aktiebolag att han eller
hon antingen ensam eller tillsammans med
medlemmar av sin familj äger mer än hälften
av bolagets aktiekapital,

2) om röstetalet för de aktier som personer
som avses i 1 punkten äger utgör mer än
hälften av röstetalet för alla aktier,

3) om han eller hon är en sådan person i
ledande ställning i en annan sammanslutning
som bör anses ha motsvarande
bestämmanderätt i sammanslutningen.

En bolagsman i ett öppet bolag eller en sådan
delägare i en annan sammanslutning som är
personligen ansvarig för sammanslutningens
förbindelser anses inte vid tillämpningen av
denna lag stå i anställningsförhållande

2 §

Ett anställningsförhållande anses inte ha
avbrutits på grund av att företaget har bytt
ägare eller innehavare.

Vid tillämpningen av denna lag anses ett
anställningsförhållande ha upphört vid
utgången av den dag, för vilken på grundval
av anställningsförhållandet senast betalades
lön innan anställningsförhållandet bröts eller
innan i 4 § 3 mom. angiven arbetsförmåga
inträdde eller i 4 e § nämnd individuell

förtidspension började. Om arbetet och
lönebetalningen under fortgående
anställningsförhållande är avbrutna i en följd
högst ett år, anses anställningsförhållandet
vid tillämpningen av denna lag ha fortgått
utan avbrott. Om arbetet och lönebetalningen
dock är avbrutna i en följd längre än ett år,
anses anställningsförhållandet ha upphört vid
utgången av den dag, för vilken arbetstagaren
senast betalades poster som i enlighet med 7
e § skall räknas till pensionslönen inom
nämnda ett år från det att arbetet och
lönebetalningen avbröts.

Fortsätter arbetstagaren att arbeta sedan
anställningsförhållandet har upphört med
stöd av 2 mom., anses arbetstagaren stå i ett
nytt anställningsförhållande inom denna lags
tillämpningsområde. En arbetstagare som får
i 4 f § nämnd deltidspension anses likaså stå i
ett nytt anställningsförhållande inom denna
lags tillämpningsområde då arbetstagaren
fortsätter att deltidsarbeta.

Om en arbetstagares arbetsförtjänst medan
anställningsförhållandet alltjämt fortgått
under var och en av minst de sex senaste
kalendermånaderna har varit mindre än det
gränsbelopp som nämns i 1 § 1 mom. 2
punkten, kan arbetsgivaren dock tidigast vid
utgången av den sjätte kalendermånaden
också anmäla att anställningsförhållandet har
upphört. Den tid under vilken arbetstagaren
fullgjort värnplikt i aktiv trupp räknas inte
heller in i den tid anställningsförhållandet
fortgått.

Förändras en arbetstagares såsom regelbunden betraktade arbetstid i ett anställningsförhållande som faller under denna lag och som fortgått i minst tre år i andra än i 2-4 mom. nämnda fall och sjunker arbetstagarens lön samtidigt med minst en fjärdedel eller stiger den med minst en tredjedel, och är förändringen av arbetstiden inte avsedd att vara tillfällig, anses arbetstagaren efter förändringen stå i ett nytt anställningsförhållande, om inte något annat följer av 7 d §. Det nya anställningsförhållandet anses härvid ha börjat vid ingången av den månad som närmast följer efter den månad under vilken förändringen i arbetstiden har skett. Anställningsförhållandet anses dock inte ha avbrutits, om från början av det nya anställningsförhållande, som avses i föregående mening, inte har förflutit två år när pensionsfallet inträffar.

Vad som bestäms i 5 mom. tillämpas, såvida övriga förutsättningar föreligger, även då förändringen i arbetstiden har skett stegvis, om det på grund av uppgift av arbetstagare eller arbetsgivare blir utrett att lönen har sjunkit eller stigit så mycket som avses i nämnda moment under en period av högst tre år räknat från den första förändringen. Vid jämförelse av arbetsförtjänsterna vid olika tidpunkter skall dessa justeras i enlighet med 9 §. När andra meningen i 5 mom. tillämpas, anses förändringen i arbetstiden ha inträffat då arbetstiden första gången förändrades.

Ett anställningsförhållande som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har anställningsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid

utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. Anställningsförhållandet avslutas dock inte längre efter det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt anställningsförhållande härvid föreligga. Anställningsförhållandet anses dock inte ha upphört, om arbetstagarens lön i detta anställningsförhållande har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan anställningsförhållandet har avslutats så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 7 d § härvid uppfylls.

Utan hinder av vad 5-7 mom. föreskriver om anställningsförhållandets upphörande, anses ett anställningsförhållande ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. samt vid tillämpning av 4 § 4 mom. och 12 §.

10 a §

På ansökan av arbetstagaren eller arbetsgivaren skall pensionsanstalten meddela ett beslut om huruvida 2 § 5 eller 6 mom. är tillämpliga på anställningsförhållandet och, om detta är fallet, fastställa den rätt till framtida pension som uppkommer för ett anställningsförhållande som har upphört på detta sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002. Lagens 2 § 2 mom. tillämpas på anställningsförhållanden där arbetet och lönebetalningen har avbrutits efter att lagen trätt i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 1 § 2 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1282/2001, som följer:

1 §	räkning, förutsatt att han inte kan anses stå i
-----	anställningsförhållande enligt 1 d§ lagen om
Med lantbruksföretagare avses	pension för arbetstagare (395/1961).
-----	-----
6) den som bedriver sådan verksamhet som	
avses i 1, 2 eller 3 punkten för ett aktieföretags	Denna lag träder ikraft den 1 mars 2002.

3.

Lag**om temporär ändring av 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 19 § 1 mom., sådant det lyder i lag 655/2000, som följer:

19 §	samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 b—19 e,
Om inte något annat följer av denna lag	20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om
gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2-3	pension för arbetstagare.
mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n§, 5 § 1	-----
mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5	
a-5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §,	Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002 och
11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten	gäller till och med den 31 december 2003.

4.

Lag**om temporär ändring av 17 § lagen om pension för företagare**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 17 § 1 mom.,
sådant det lyder i lag 656/2000, som följer:

17 §
Om inte något annat följer av denna lag
gäller dessutom i tillämpliga delar 2§ 2—3
mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4
j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4
och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g,
9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom.,
12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14,
16, 17, 17 a—17 c, 18, 19 b—19 e, 20, 21, 21

a-21 e och 22 § lagen om pension för
arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002 och
gäller till och med den 31 december 2003.
Genom denna lag upphävs lagen om
temporär ändring av 17 § lagen om pension
för företagare (34 /2002).

5.

Lag

om ändring av 11 § lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) 11 §, sådan den lyder i lag 1346/1990, 1595/1993 och 1745/1995, som följer:

11 §
Såsom till pension berättigande tjänstgöringstid beaktas för varje anställningsförhållande särskilt tiden från anställningsförhållandets början till dess slut. Till tjänstgöringstid som berättigar till pension omräknas, så som närmare bestäms genom pensionskassans beslut, dessutom tid för vilken övertidsersättning i form av vederlag eller motsvarande betalas när anställningsförhållandet upphör. Vid tillämpningen av denna lag anses ett anställningsförhållande ha upphört vid utgången av den dag, för vilken på grundval av anställningsförhållandet senast betalades lön innan anställningsförhållandet bröts eller innan i 15 § angiven arbetsförmåga inträdde eller individuell förtidspension började. Om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande är avbrutna i en följd högst ett år, anses anställningsförhållandet vid tillämpningen av denna lag ha fortgått utan avbrott. Om arbetet och lönebetalningen dock är avbrutna i en följd längre än ett år, anses anställningsförhållandet ha upphört vid utgången av den dag, för vilken arbetstagaren senast betalades poster som skall räknas till pensionslönen enligt 16 a § inom nämnda ett år från det att arbetet och lönebetalningen avbröts.

Fortsätter arbetstagaren att arbeta sedan anställningsförhållandet har upphört med stöd av 1 mom., anses arbetstagaren stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde. En arbetstagare som får i 14 b § nämnd deltidspension anses likaså stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde då

arbetstagaren fortsätter att deltidsarbeta. Anställningsförhållandet anses då 1 mom. tillämpas inte ha avbrutits på grund av att företaget har bytt ägare eller innehavare. Då pensionen fastställs anses arbetstagarens samtliga anställningsförhållanden som varat kortare tid än femton dagar under samma kalenderår utgöra ett anställningsförhållande. Den tid under vilken arbetstagaren fullgjort värnplikt i aktiv trupp räknas inte in i den tid anställningsförhållandet fortgått. Om arbetsförmågan har berott på sjukdom, lyte eller kroppsskada som personen i fråga lidit av då anställningsförhållandet började, skall tiden i arbete från det anställningsförhållandet började till dess arbetsförmågan inträdde inte beaktas då invaliditetspensionen fastställs, ifall inte denna tid är minst ett år. Ett anställningsförhållande som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har anställningsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. Anställningsförhållandet avslutas dock inte längre om tiden från anställningsförhållandets upphörande fram till den pensionsålder varom bestäms i 14 § kan bli kortare än tre år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt anställningsförhållande härvid föreligga. Anställningsförhållandet anses dock inte ha upphört, om arbetstagarens lön i detta anställningsförhållande har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan anställningsförhållandet har avslutats

så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 16 d § härvid uppfylls.

Utän hinder av vad 7 mom. föreskriver om anställningsförhållandets upphörande, anses ett anställningsförhållande ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. lagen om pension för

arbetstagare samt vid tillämpning av 3 a § och 6 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002. Lagens 11 § 1 mom. tillämpas på anställningsförhållanden där arbetet och lönebetalningen har avbrutits efter att denna lag trätt i kraft.

Helsingfors den 1 februari 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Bilaga
Parallelltexter

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/1961) 2 § och 10 § 3 mom.,
dessa sådana de lyder, 2 § i lag 707/1965, 607/1984, 559/1993, 1482/1995 och 1057/1997 och
10 a § 3 mom. i nämnda lag 559/1993, samt
fogas till lagen en ny 1 d §, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 d §

I anställningsförhållande anses även anses stå ett aktiebolags anställd i ledande ställning och en person i ledande ställning i en annan sammanslutning, dock inte,

1) om han eller hon är en sådan anställd i ledande ställning i ett aktiebolag att han eller hon antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital,

2) om röstetalet för de aktier som personer som avses i 1 punkten äger utgör mer än hälften av röstetalet för alla aktier,

3) om han eller hon är en sådan person i ledande ställning i en annan sammanslutning som bör anses ha motsvarande bestämmanderätt i sammanslutningen.

En bolagsman i ett öppet bolag eller en sådan delägare i en annan sammanslutning som är personligen ansvarig för sammanslutningens förbindelser anses inte vid tillämpningen av denna lag stå i anställningsförhållande

2 §

Arbetsförhållande må ej anses hava avbrutits på grund av att företaget bytt ägare eller innehavare.

Vid tillämpningen av denna lag anses ett arbetsförhållande ha upphört vid utgången av den dag, för vilken på grundval av

I....1..5.

2 §

Ett anställningsförhållande anses inte ha avbrutits på grund av att företaget har bytt ägare eller innehavare.

Vid tillämpningen av denna lag anses ett anställningsförhållande ha upphört vid utgången av den dag, för vilken på grundval

arbetsförhållandet senast betalades lön innan arbetsförhållandet bröts eller innan i 4 § 3 mom. angiven arbetsförmåga inträdde eller i 4 e § nämnd individuell förtidspension började. Fortsätter arbetstagaren att arbeta efter det att arbetsförmågan inträtt, anses han stå i nytt arbetsförhållande. En arbetstagare som får i 4 f § nämnd deltidspension anses likaså stå i nytt arbetsförhållande inom denna lags tillämpningsområde då han fortsätter att arbeta i deltidarbete.

Om en arbetstagares arbetsförtjänst medan arbetsförhållandet alltjämt fortgått under var och en av minst de sex senaste kalendermånaderna har varit mindre än det gränsbelopp som nämns i 1 § 1 mom. 2 punkten, kan arbetsgivaren tidigast vid utgången av den sjätte kalendermånaden anmäla att arbetsförhållandet har upphört. Den tid under vilken arbetstagaren fullgjort värnplikt i aktiv tjänst räknas inte in i den tid arbetsförhållandet fortgått.

Förändras en arbetstagares såsom regelbunden betraktade arbetstid i arbetsförhållande som faller under denna lag och som fortgått i minst tre år i andra än i 2 mom. nämnda fall och sjunker hans lön samtidigt med minst en fjärdedel eller stiger den med minst en tredjedel, och är förändringen av arbetstiden inte avsedd att vara tillfällig, anses arbetstagaren efter förändringen arbeta i ett nytt arbetsförhållande, om inte något annat följer av 7 d §. Det nya arbetsförhållandet anses härvid ha börjat vid ingången av den månad som närmast följer efter den månad under vilken förändringen i arbetstiden har skett. Arbetsförhållandet anses dock inte ha

1....1..5.

av anställningsförhållandet senast betalades lön innan anställningsförhållandet bröts eller innan i 4 § 3 mom. angiven arbetsförmåga inträdde eller i 4 e § nämnd individuell förtidspension började. Om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande är avbrutna i en följd högst ett år, anses anställningsförhållandet vid tillämpningen av denna lag ha fortgått utan avbrott. Om arbetet och lönebetalningen dock är avbrutna i en följd längre än ett år, anses anställningsförhållandet ha upphört vid utgången av den dag, för vilken arbetstagaren senast betalades poster som i enlighet med 7 e § skall räknas till pensionslönen inom nämnda ett år från det att arbetet och lönebetalningen avbröts. Fortsätter arbetstagaren att arbeta sedan anställningsförhållandet har upphört med stöd av 2 mom., anses arbetstagaren stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde. En arbetstagare som får i 4 f § nämnd deltidspension anses likaså stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde då arbetstagaren fortsätter att deltidarbeta. Om en arbetstagares arbetsförtjänst medan anställningsförhållandet alltjämt fortgått under var och en av minst de sex senaste kalendermånaderna har varit mindre än det gränsbelopp som nämns i 1 § 1 mom. 2 punkten, kan arbetsgivaren dock tidigast vid utgången av den sjätte kalendermånaden också anmäla att anställningsförhållandet har upphört. Den tid under vilken arbetstagaren fullgjort värnplikt i aktiv trupp räknas inte heller in i den tid anställningsförhållandet fortgått.

Förändras en arbetstagares såsom regelbunden betraktade arbetstid i ett anställningsförhållande som faller under denna lag och som fortgått i minst tre år i andra än i 2-4 mom. nämnda fall och sjunker arbetstagarens lön samtidigt med minst en fjärdedel eller stiger den med minst en tredjedel, och är förändringen av arbetstiden inte avsedd att vara tillfällig, anses arbetstagaren efter förändringen stå i ett nytt anställningsförhållande, om inte något annat följer av 7 d §. Det nya anställningsförhållandet anses härvid ha börjat vid ingången av den månad som närmast följer efter den månad under vilken förändringen i arbetstiden har skett.

skett. Arbetsförhållandet anses dock inte ha avbrutits, om från början av det nya arbetsförhållande, som avses i föregående mening, inte har förflutit två år när pensionsfallet inträffar.

Vad som är stadgat i 3 mom. tillämpas, såvida övriga förutsättningar föreligger, även då förändringen i arbetstiden har skett stegvis, om det på grund av uppgift av arbetstagare eller arbetsgivare blir utrett att lönen har sjunkit eller stigit så mycket som avses i nämnda moment under en period av högst tre år räknat från den första förändringen. Vid jämförelse av arbetsförtjänsterna vid olika tidpunkter justeras dessa i enlighet med 9 §. När andra meningen i 3 mom. tillämpas, anses förändringen i arbetstiden ha inträffat då arbetstiden första gången förändrades.

Ett arbetsförhållande som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har arbetsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. Arbetsförhållandet avslutas dock inte längre efter det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt arbetsförhållande härvid föreligga. Arbetsförhållandet avbryts dock inte, om arbetstagarens lön i det arbetsförhållande som föreligger efter avbrottet har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan arbetsförhållandet har avslutats så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 7 d § härvid uppfylls.

Utan hinder av vad 3—5 mom. stadgar om arbetsförhållandets upphörande, anses ett arbetsförhållande ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. samt vid tillämpning av 4 § 4 mom. och 12 §.

I arbetsförhållande bör även anses stå aktiebolags funktionär i ledande ställning och person i ledande ställning i annat samfund, dock inte om han är sådan funktionär i ledande ställning i aktiebolag att han antingen ensam eller tillsammans med medlemmar av sin familj äger mer än hälften av bolagets aktiekapital eller att

Anställningsförhållandet anses dock inte ha avbrutits, om från början av det nya anställningsförhållande, som avses i föregående mening, inte har förflutit två år när pensionsfallet inträffar.

Vad som *bestäms* i 5 mom. tillämpas, såvida övriga förutsättningar föreligger, även då förändringen i arbetstiden har skett stegvis, om det på grund av uppgift av arbetstagare eller arbetsgivare blir utrett att lönen har sjunkit eller stigit så mycket som avses i nämnda moment under en period av högst tre år räknat från den första förändringen. Vid jämförelse av arbetsförtjänsterna vid olika tidpunkter skall dessa justeras i enlighet med 9 §. När andra meningen i 5 mom. tillämpas, anses förändringen i arbetstiden ha inträffat då arbetstiden första gången förändrades.

Ett *anställningsförhållande* som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har *anställningsförhållandet* vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. *Anställningsförhållandet* avslutas dock inte längre efter det år under vilket arbetstagaren fyller 62 år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt *anställningsförhållande* härvid föreligga. *Anställningsförhållandet* anses dock inte ha *upphört*, om arbetstagarens lön i detta *anställningsförhållande* har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan *anställningsförhållandet* har avslutats så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 7 d § härvid uppfylls.

Utan hinder av vad 5—7 mom. *föreskriver* om *anställningsförhållandets* upphörande, anses ett *anställningsförhållande* ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. samt vid tillämpning av 4 § 4 mom. och 12 §.

röstetalet för de aktier som de äger utgör mer än hälften av röstetalet för alla aktier, ej heller om han är sådan person i ledande ställning i annat samfund som bör anses ha motsvarande bestämmanderätt i samfundet. Bolagsman i öppet bolag eller sådan delägare i annat samfund som är personligen ansvarig för samfundets förbindelser anses ej vid tillämpningen av denna lag stå i arbetsförhållande.

Den tillämpas på de arbetsförhållanden i vilka den i lagen avsedda förändringen i arbetstiden, eller om förändringen sker stegvis, den första förändringen i arbetstiden sker efter denna lags ikraftträdande.

10 a §

På ansökan av arbetstagaren eller arbetsgivaren skall pensionsanstalten meddela ett beslut om huruvida 2 § 3 eller 4 mom. är tillämpliga på arbetsförhållandet och, om detta är fallet, fastställa den rätt till framtida pension som uppkommer för ett arbetsförhållande som har upphört på detta sätt.

På ansökan av arbetstagaren eller arbetsgivaren skall pensionsanstalten meddela ett beslut om huruvida 2 § 5 eller 6 mom. är tillämpliga på *anställningsförhållandet* och, om detta är fallet, fastställa den rätt till framtida pension som uppkommer för ett *anställningsförhållande* som har upphört på detta sätt.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002. Lagens 2 § 2 mom. tillämpas på anställningsförhållanden där arbetet och lönebetalningen har avbrutits efter att lagen trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 1 § 2 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1282/2001, som följer:

Gällande lydelse

Förestlagen lydelse

1 §

Med lantbruksföretagare avses

Med lantbruksföretagare avses

6) den som bedriver sådan verksamhet som

6) den som bedriver sådan verksamhet som

1....1..5.

avses i 1, 2 eller 3 punkten för ett aktiebolags räkning, förutsatt att han inte kan anses stå i anställningsförhållande enligt 2 § 7 mom. lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

avses i 1, 2 eller 3 punkten för ett aktiebolags räkning, förutsatt att han inte kan anses stå i anställningsförhållande enligt 1 d § lagen om pension för arbetstagare (395/1961).

Denna lag träder ikraft den 1 mars 2002.

3.

Lag

om temporär ändring av 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för lantbruksföretagare (467/1969) 19 § 1 mom., sådant det lyder i lag 655/2000, som följer:

Gällande lydelse

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

19 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2—3 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002

och gäller till och med den 31 december 2003.

4.

Lag

om temporär ändring av 17 § lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut ändras temporärt i lagen den 14 juli 1969 om pension för företagare (468/1969) 17 § 1 mom., sådant det lyder i lag 656/2000, som följer:

Gällande lydelse

17 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

17 §

Om inte något annat följer av denna lag gäller dessutom i tillämpliga delar 2 § 2—3 mom., 3 § 1 och 2 mom., 3 a, 4, 4 a—4 h, 4 j—4 n §, 5 § 1 mom., 2 mom. 1 punkten, 3, 4 och 6 mom., 5 a—5 c, 7 g, 7 h, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 och 10 c §, 11 § 2 och 11 mom., 12 § 1 mom. 5 punkten och 4 mom. samt 14, 16, 17, 17 a—17 c, 18, 19 b—19 e, 20, 21, 21 a—21 e och 22 § lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002 och gäller till och med den 31 december 2003.

Genom denna lag upphävs lagen om temporär ändring av 17 § lagen om pension för företagare (34/2002).

5.

Lag

om ändring av 11 § lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 26 januari 1956 om sjömanspensioner (72/1956) 11 §, sådan den lyder i lag 1346/1990, 1595/1993 och 1745/1995, som följer:

Gällande lydelse

11 §
Såsom till pension berättigande tjänstgöringstid beaktas för varje arbetsförhållande särskilt tiden från arbetsförhållandets början till dess slut. Till tjänstgöringstid som berättigar till pension omräknas, så som närmare bestäms genom pensionskassans beslut, dessutom tid för vilken övertidsersättning i form av vederlag eller motsvarande betalas när arbetsförhållandet upphör. Vid tillämpningen av denna lag anses ett arbetsförhållande ha upphört i slutet av den dag för vilken på grundval av arbetsförhållandet senast betalades lön innan arbetsförhållandet bröts eller innan i 15 § angiven arbetsförmåga inträdde eller individuell förtidspension började. Fortsätter arbetstagaren att arbeta efter det att arbetsförmågan inträtt, anses han stå i ett nytt arbetsförhållande. En arbetstagare som får i 14 b § nämnd deltidspension anses likaså stå i nytt arbetsförhållande inom denna lags tillämpningsområde då han fortsätter att deltidsarbeta.

Föreslagen lydelse

11 §
Såsom till pension berättigande tjänstgöringstid beaktas för varje *anställningsförhållande* särskilt tiden från *anställningsförhållandets* början till dess slut. Till tjänstgöringstid som berättigar till pension omräknas, så som närmare bestäms genom pensionskassans beslut, dessutom tid för vilken övertidsersättning i form av vederlag eller motsvarande betalas när *anställningsförhållandet* upphör. Vid tillämpningen av denna lag anses ett *anställningsförhållande* ha upphört vid utgången av den dag, för vilken på grundval av *anställningsförhållandet* senast betalades lön innan *anställningsförhållandet* bröts eller innan i 15 § angiven arbetsförmåga inträdde eller individuell förtidspension började. *Om arbetet och lönebetalningen under fortgående anställningsförhållande är avbrutna i en följd högst ett år, anses anställningsförhållandet vid tillämpningen av denna lag ha fortgått utan avbrott. Om arbetet och lönebetalningen dock är avbrutna i en följd längre än ett år, anses anställningsförhållandet ha upphört vid utgången av den dag, för vilken arbetstagaren senast betalades poster som skall räknas till pensionslönen enligt 16 a § inom nämnda ett år från det att arbetet och lönebetalningen avbröts.* Fortsätter arbetstagaren att arbeta sedan *anställningsförhållandet har upphört med*

Arbetsförhållandet anses då 1 mom. tillämpas inte ha avbrutits på grund av att företaget har bytt ägare eller innehavare.

Då pensionen fastställs anses arbetstagarens samtliga arbetsförhållanden som varat kortare tid än femton dagar under samma kalenderår utgöra ett arbetsförhållande.

Den tid under vilken arbetstagaren som beväring har tjänstgjort i aktiv trupp inräknas inte i den tid då arbetsförhållandet har fortgått.

Om arbetsförmågan har berott på sjukdom, lyte eller kroppsskada som personen i fråga lidit av då arbetsförhållandet började, skall tiden i arbete från det arbetsförhållandet började till dess arbetsförmågan inträdde inte beaktas då invaliditetspensionen fastställs, ifall inte denna tid är minst ett år.

Ett arbetsförhållande som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har arbetsförhållandet vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. Arbetsförhållandet avslutas dock inte längre om tiden från arbetsförhållandets upphörande fram till den pensionsålder varom stadgas i 14 § kan bli kortare än tre år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt arbetsförhållande härvid föreligga. Arbetsförhållandet avbryts dock inte, om arbetstagarens lön i det arbetsförhållande som föreligger efter avbrottet har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan arbetsförhållandet har avslutats så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 16 d§ härvid uppfylls.

Utan hinder av vad 6 mom. stadgar om arbetsförhållandets upphörande, anses ett arbetsförhållande ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som

stöd av 1 mom., anses arbetstagaren stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde. En arbetstagare som får i 14 b § nämnd deltidspension anses likaså stå i ett nytt anställningsförhållande inom denna lags tillämpningsområde då arbetstagaren fortsätter att deltidsskötta.

Anställningsförhållandet anses då 1 mom. tillämpas inte ha avbrutits på grund av att företaget har bytt ägare eller innehavare.

Då pensionen fastställs anses arbetstagarens samtliga *anställningsförhållanden* som varat kortare tid än femton dagar under samma kalenderår utgöra ett anställningsförhållande.

Den tid under vilken arbetstagaren *fullgjort värnplikt* i aktiv trupp räknas inte in i den tid anställningsförhållandet fortgått.

Om arbetsförmågan har berott på sjukdom, lyte eller kroppsskada som personen i fråga lidit av då *anställningsförhållandet* började, skall tiden i arbete från det anställningsförhållandet började till dess arbetsförmågan inträdde inte beaktas då invaliditetspensionen fastställs, ifall inte denna tid är minst ett år.

Ett *anställningsförhållande* som har fortgått minst tio år före utgången av det år under vilket arbetstagaren har fyllt 54 år avslutas vid utgången av det nämnda året. Har *anställningsförhållandet* vid ovan nämnda tidpunkt inte fortgått tio år, avslutas det vid utgången av det år då tioårsgränsen uppnås. *Anställningsförhållandet* avslutas dock inte längre om tiden från *anställningsförhållandets* upphörande fram till den pensionsålder varom *bestäms* i 14 § kan bli kortare än tre år. Om arbetstagaren fortsätter att arbeta, anses ett nytt *anställningsförhållande* härvid föreligga. *Anställningsförhållandet* anses dock inte ha upphört, om arbetstagarens lön i detta *anställningsförhållande* har nedgått av ett sådant undantagsskäl som har framkommit innan anställningsförhållandet har avslutats så som avses i detta moment och om förutsättningarna för tillämpning av 16 d§ härvid uppfylls.

Utan hinder av vad 7 mom. *föreskriver* om *anställningsförhållandets* upphörande, anses ett *anställningsförhållande* ha fortgått utan avbrott vid beräkning av den tid om ett år som avses i 8 § 3 mom. lagen om

avses i 8§ 3 mom. lagen om pension för arbetstagare samt vid tillämpning av 3 a § och 11 § 5 mom. i denna lag.

pension för arbetstagare samt vid tillämpning av 3 a § och 6 mom.

*Denna lag träder i kraft den 1 mars 2002.
Lagens 11 § 1 mom. tillämpas på anställningsförhållanden där arbetet och lönebetalningen har avbrutits efter att denna lag trätt i kraft.*